

D E C I Z I E

24 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul –

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu și Valeri Efros

Grefierul

Maria Munteanu

Examinând în ședință publică în ordine de apel pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Vladimir către Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și compensarea prejudiciului moral, la apelul declarat de Munteanu Vladimir împotriva hotărârii Judecătorei Grigoriopol din 09 decembrie 2015, prin care acțiunea a fost respinsă, –

C o n s t a t ă :

Acțiunea civilă:

La 14 ianuarie 2015 Munteanu Vladimir s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Roșca Andrei solicitând apărarea onoarei și demnității și repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, la 23 noiembrie 2014 s-a depistat și consemnat faptul că, pîrîtul în calitate de președinte a fracțiunii PL, a răspîndit foi volante în care a găsit publicate informații defăimătoare și denigratoare în privința primarului și consilierilor Consiliului or. Codru.

Menționează, că informația publicată în articolul menționat supra nu corespunde realității, este falsă, lezează onoarea, demnitatea și reputația consilierilor și a primarului or. Codru, iar Roșca Andrei în calitate de autor al informațiilor răspîndite în aceste foi volante trebuia să verifice informația înainte de a o publica, cel puțin trebuia să ceară punctul de vedere a persoanelor care sunt vizate de pseudo informațiile răspîndite astfel de către pîrât, publicând în articolul dat informații care afectează grav onoarea și reputația sa profesională.

Invocă că, acuzațiile prezentate fără probe sunt false, iar informația nu a fost verificată la instituțiile indicate.

Pretinde că, nu corespunde adevărului este falsă și lezează onoarea și reputația profesională următoarea informație publicată prin intermediul volantelor care au fost împărțite în tot orașul Codru după cum urmează:

„în primăria orașului Codru se fură ca în Codru; Din 2011 este grav încălcat dreptul la informație, la modul cum sunt gestionată banii publici, mai bine zis, cum se fură banii publici - Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0.0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL "Avante", la un preț derizoriu, de numai 45.166 MDL.

De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30.000 Euro; Vreau să vă aduc aminte, că în an. 2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0.04 ha; Tot cu suportul acestor indivizi, în mod ilegal se înstrăinează și loturi de pămînt, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro; Sunt depistate falsificări de documente și luarea de mită în grădinița Nr. 194; Este un caz strigător la cer, cînd se transferă sume uriașe pentru lucrări, care sunt executate doar pe hîrtie;

Sunt convins, că în spatele acestei firme dubioase se află Primarul Vladimir Munteanu; schema coruptă din cadrul primăriei, există de cînd s-a înființat primăria, de 35 de ani; Administrația Publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfârșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pămînt.

Din acest motiv, primarul a guvernat primăria pe parcursul a 30 de ani; Actualul Primar a preluat de la predecesorul său și "bunul prieten", care ar fi un sistem de putregai, și continua să guverneze cu „success”, transportîndu-i pe enoriașii, pe bani furați, pe la toate mănăstirile din R. Moldova; doar comisia bugetară ar putea scoate la iveală sistemul corupt, bine structurat din Consiliul Primăriei; împreună vom putea să scoatem la iveală toate hojiile și escrocheriile ce au loc în cadrul Primăriei;

Prin aceasta, vom stopa și vînzarea ilicită a patrimoniului or. Codru, precum vînzarea parcului de pe str. Grenoble 120; Legile în Administrație Publică Locală au fost elaborate în așa mod, că ai impresie că acestea au fost gîndite ca primarii să aibă posibilitate să fură banii publici, parcă banii care îi aparțin celor 20.000 de locatari; Victor Canișev, președintele fracțiunii PLDM, care susține integral, precum și înaintează sub propria semnătură, proiecte de decizii dubioase de înstrăinare de terenuri cu luare de mită; Consilierul Canișev Victor continuă să-i înșele pe locatarii din blocul respectiv;

Saitul privat www.codruinlu aparține consilierului Diacov Serghei, care este bine plătit de Primar; Care îi aparține lui Serghei Diacov, care face parte din același clan mafiot, manipulînd cu nerușinare opinia publică; Proprietarul acestui sait S. Diacov a acaparat abuziv ilegal, prin hotărîri dubioase a justiției 0,5 ha de pămînt, pe str. Costiujeni, după ce a mai acaparat ilegal încă 0,5 ha de pămînt, prin extinderea ilegală; care confirmă toate hotiile de bani publici; Vă îndemn, să nu votați sub nici un pretext, partidele, care au fost implicate în corupție și

negala, care comitina toate noime de bani publici, va incercam, sa nu votati sub nici un pretext, paraderic, care au tot implicate in coruptie si delapidari de fonduri".

Pretinde ca, nu corespunde adevarului, este defaimatoare si ii lezeaza onoarea si reputatia profesionala informatia publicata prin intermediul volantelor, pretinse a fi impartite in tot orasul Codru, dupa cum urmeaza:

„Primăria este transformată într-o spălătorie de bani publici. Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0.0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL "Avante", la un preț derizoriu, de numai 45.166 MDL;

De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30.000Euro; Să țineți minte cine sunt consilierii, care au participat la această tranzacție hoțescă. 1. Primarul Vladimir Munteanu: PLDM; 2. Canișev Victor- PLDM; 3. Diacov Serghei-PLDM;4. Doros Artiom -PLDM; 5. Ursu Andrei-PLDM;6. Covali Artiom-PLDM; 7. Calin Rica-PLDM; 8. Curnic Serghei -PD; 9. Popusoi Serghei—PD; 10. Cocirta Ruslan -PD; 11. Colesnic Nina - PCRM; 12. Croitoru Veaceslav-PCRM; 13. Patrasca Eduard-PCRM; și 14. Bordian Valerian din fracțiunea PL, care a fost exclus din fracțiune cu votul unanim al Biroului Permanent al Organizației Partidului Liberal din or. Codru, pentru acest act de corupție rușinos. Individul respectiv este colaborator al Ministerului de Interne, activează în Pază de Stat; Vreau să vă aduc aminte, că în an. 2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0,04ha, diferența constă doar în aceea că, în 2010 doar parte din actualii consilieri și anume: Primarul Vladimir Munteanu: PLDM; 2. Canișev Victor-PLDM; 3. Curnic Serghei-PD; Popusoi Serghei-PD, 4. Colesnic Nina —PCRM care au fost consilieri în legislativul 2007-2011; Administrația Publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfârșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pământ;

Tot cu suportul acestor indivizi, în mod ilegal se înstrăinează și loturi de pământ, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro;

Solicit să cunoașteți ce prezintă Victor Canișev, președintele fracțiunii PLDM, care susține integral, precum și înaintează sub propria semnătură, proiecte de decizii dubioase de înstrăinare de terenuri cu luare de mită, care sunt implicați în înstrăinarea pământului din Parcul Public; Tot individul acesta a încercat să ne creeze obstacole cu un comportament indecent în desfășurarea controlului în grădiniță Nr.194, unde am depistat un șir de încălcări grave.

Consilierul Canișev este o „marionetă" principală al Primarului Vladimir Munteanu. Este regretabil faptul, că cetățenii din str. Costiujeni, 8/3 1- au ales pe acest individ în funcție de administrator al societății de locatari, probabil ei nu cunoșteau că acest individ are în biografie sa, șapte ani de detenție, tot pentru hoție a banilor publici, și continuă să-i înșele pe locatarii din blocul respectiv, unde soția, consilierului Canișev Victor, activează în funcție de contabil; Este important să mai cunoașteți și despre un sait manipulator, prin intermediul căruia Primarul Vladimir Munteanu spală creierii locatarilor din or. Codru, cu o mână îl mîngie pe cap locatarul cu altă fură banul public din bugetul local. Saitul privat vww.codruinlu aparține consilierului Diacov Serghei, care este bine plătit de Primar, acesta postează pe sait doar ceea ce îi convine și nicidecum realitatea: hoția și corupția din Primăria or.Codru; Eu adresez întrebarea logică primarului V. Munteanu: de ce își lustruiește imaginea prin intermediul unui sait privat, care îi aparține lui Serghei Diacov, care face parte din același clan mafiot, manipulînd cu nerușinare opinia publică? ... Răspunsul e evident, fiindcă primarul V. Munteanu nu ar vrea ca locatarii să afle adevarul; ...Primarul se opune cu vehemență să prezinte devizurile de cheltuieli, care confirmă toate hoțiile de bani publici".

Invocă că, informația publicată se referă și îl vizează nemijlocit pe Vladimir Munteanu fără a lăsa locuri pentru interpretări, conține informații care nu au un substrat factologic suficient, iar omisiunea de a verifica actele anexate în raport cu circumstanțele expuse constituie o încălcare gravă a dreptului persoanei la nume, onoare și reputație profesională.

Argumentează că, pîrîtului i-a fost trimisă o cerere prealabilă, prin care a fost somat să dezmintă informația expusă în volanta sus numită, dar scuzele de rigoare nu au fost prezentate.

Aprecierea primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătorei Grigoriopol din 09 decembrie 2015, instanța de judecată a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea civilă.

Argumentele apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată supra, la 28 decembrie 2015 Munteanu Vladimir a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Grigoriopol din 09 decembrie 2015, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

În motivarea apelului declarat, apelantul invocă caracterul neîntemeiat al hotărârii primei instanțe, fiind pasibilă de casat integral.

Invocă că sunt eronate concluziile primei instanțe întemeiate pe Legea presei, ori, aceasta nu este aplicabilă în speță, raporturile respective fiind reglementate de Legea cu privire la libertatea de exprimare, fapt care constituie temei de casare în temeiul art. 387 lit. a și b CPC.

Pretinde că, deși art. 1 din Legea presei garantează dreptul la informație veridică asupra evenimentelor, instanța de judecată nu a constatat caracterul defăimător al informațiilor răspândite de către Andrei Roșca, având în vedere că acestea nu sunt veridice, reținând dreptul la libera exprimare, la gândire, opinie, la informație, dreptul de a primi, transmite, difuza informația pe căile legal admisibile.

Invocă că, nu sunt relevante în speță prevederile art. 4 din Legea presei și jurisprudența Curții Europene în cazul Lingens versus Austria și Savițchi versus Republica Moldova, ori, în ambele aceste cazuri este vorba de jurnaliști, guvernantă fiind Legea presei, iar în ultimul caz, Curtea a sancționat statul nostru pentru că instanțele judecătorești n-au asigurat posibilitatea verificării de către jurnaliști a informației publicate.

În prezenta pricină, deși mormatu invocă ca, i-a fost îngăduit accesul la mormățe, din care motive nu a avut posibilitatea de a verifica informația, acesta nu a prezentat probe precum că a încercat să obțină această informație, când și cine i-a creat impedimente, mai mult, circumstanțele invocate au fost verificate de către organele procuraturii și nu s-au confirmat.

Invocă că, sunt contradictorii concluziile instanței de fond, ori, aceasta reține art. 32 din Constituția Republicii Moldova și art. 10 din Convenția Europeană, privitor la faptul că, „persoanele particulare se bucură de un drept larg de a critica...oficialitățile...și ele pot fi pedepsite...în cazul când criticile sunt false...”, și, deși în speță criticile sunt false, instanța respinge acțiunea.

Consideră că nu sunt întemeiate concluziile primei instanțe, precum că limitele criticii acceptabile în adresa personalităților publice sunt mai largi decât în adresa persoanelor particulare, ori, Vladimir Munteanu pledează pentru apărarea drepturilor etnicilor ruși din Republica Moldova, pentru care fapt, în viziunea instanței, el trebuie criticat mai dur.

Pretinde că, sunt eronate concluziile instanței de fond precum că, faptele expuse sunt niște judecăți de valoare, ce nu urmează a fi dovedite, iar esența faptelor poate fi demonstrată, fiind contradictorii, ori, instanța neîntemeiat a atribuit calitatea de judecăți de valoare unor fapte ce pot fi dovedite, în sensul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, judecăți de valoare fără substrat factologic.

Referitor la prevederile art. 16 din Codul civil, reținute de prima instanță, în temeiul cărora concluzionează că, nu pot fi dezmințite alte informații, care, deși nu corespund realității, nu denigrează onoarea, demnitatea și reputația profesională a persoanei fizice și juridice, invocă că sunt contradictorii, definind termenul de informație prin relatări cu privire la un fapt.

Ori, în temeiul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, informație constituie orice exprimare de fapt și nu la un fapt, cum consideră instanța.

Invocă că, este conștient de funcția deținută, cât și de riscurile ce comportă activitatea sa, nu pretinde laudă, dar nici nu admite să fie defăimat și respectiv, în calitate de persoană publică este protejat de garanțiile reglementate de art. 32 din Constituția RM și art. 10 (2) din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale omului.

În drept, apelantul invocă prevederile art. 357, 358 alin. (1), 369, 386 lit. c) și art. 387 lit. b) CPC.

Termenul legal de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Ținând cont de faptul că dispozitivul hotărârii Judecătoria Grigoriopol a fost pronunțat la 09 decembrie 2015, iar apelantul a depus cererea de apel la 28 decembrie 2015, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău constată că Munteanu Vladimir a declarat apel cu respectarea termenului prevăzut de Lege.

Argumentele părților în ședința instanței de apel:

Apelantul Munteanu Vladimir și reprezentantul acestuia au susținut apelul declarat în baza temeiurilor de fapt și drept invocate în cerere, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea civilă.

Intimatul Roșca Andrei a invocat caracterul neîntemeiat al apelului declarat, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii Judecătoria Grigoriopol din 09 decembrie 2015.

Aprecierea Colegiului civil și de contencios administrativ:

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia că, apelul declarat de Munteanu Vladimir nu este întemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârii Judecătoria Grigoriopol din 09 decembrie 2015, luând în considerație următoarele argumente.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În temeiul art.373 alin.(2), (3), (4) și (5) CPC, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

În temeiul aceluiași alin. (5) al aceluiași articol, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În acest context, ținând cont de faptul că apelantul Munteanu Vladimir nu a invocat în motivarea apelului argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță, în sensul prevederilor art. 373 CPC citate supra.

În fapt, analizând înscrisurile administrate în proces și explicațiile participanților la proces, Colegiul civil constată că, la 23 noiembrie 2014 Roșca Andrei, în calitate de președinte al PL și președinte al Comisiei buget a Consiliului or. Codru, a răspândit foi volante (“pentru campania electorală”) cu următorul conținut:

1. „În primăria orașului Codru se fură ca în Codru; Din 2011 este grav încălcat dreptul la informație, la modul cum sunt gestionate hanii publice mai bine zis cum se fură hanii publice - Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului cu suprafață de 0 0333 ha pentru

banii publici, mai bine zis, cum se iau banii publici - Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0.0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL "Avânte", la un preț derizoriu, de numai 45.166 MDL. De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30.000 Euro;

Vreau să vă aduc aminte, că în an. 2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0.04 ha; Tot cu suportul acestor indivizi, în mod ilegal se înstrăinează și loturi de pământ, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro; Sunt depistate falsificări de documente și luarea de mită în grădinița Nr. 194; Este un caz strigător la cer, când se transferă sume uriașe pentru lucrări, care sunt executate doar pe hîrtie;

Sunt convins, că în spatele acestei firme dubioase se află Primarul Vladimir Munteanu; schema coruptă din cadrul primăriei, există de când s-a înființat primăria, de 35 de ani; Administrația Publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfîrșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pământ.

Din acest motiv, primarul a guvernat primăria pe parcursul a 30 de ani; Actualul Primar a preluat de la predecesorul său și "bunul prieten", care ar fi un sistem de putregai, și continua să guverneze cu „success”, transportîndu-i pe enoriașii, pe bani furați, pe la toate mănăstirile din R. Moldova; doar comisia bugetară ar putea scoate la iveală sistemul corupt, bine structurat din Consiliul Primăriei; împreună vom putea să scoatem la iveală toate hojiile și escrocheriile ce au loc în cadrul Primăriei;

Prin aceasta, vom stopa și vînzarea ilicită a patrimoniului or. Codru, precum vînzarea parcului de pe str. Grenoble 120; Legile în Administrație Publică Locală au fost elaborate în așa mod, că ai impresie că acestea au fost gîndite ca primarii să aibă posibilitate să fură banii publici, parcă banii care îi aparțin celor 20.000 de locatari; Victor Canișev, președintele fracțiunii PLDM, care susține integral, precum și înaintează sub propria semnătură, proiecte de decizii dubioase de înstrăinare de terenuri cu luare de mită; Consilierul Canișev continuă să-i înșele pe locatarii din blocul respective;

Situl privat www.codruinlu aparține consilierului Diacov Serghei, care este bine plătit de Primar; Care îi aparține lui Serghei Diacov, care face parte din același clan mafiot, manipulînd cu nerușinare opinia publică; Proprietarul acestui sit S. Diacov a acaparat abuziv ilegal, prin hotărîri dubioase a justiției 0,5 ha de pământ, pe str. Costiujeni, după ce a mai acaparat ilegal încă 0,5 ha de pământ, prin extinderea ilegală; care confirmă toate hojiile de bani publici; Vă îndemn, să nu votați sub nici un pretext, partidele, care au fost implicate în corupție și delapidări de fonduri".

2. „Primăria este transformată într-o spălătorie de bani publici. Exemplu ar fi înstrăinarea ilegală a terenului, cu suprafață de 0.0333 ha, pentru extinderea benzinăriei din Parcul Public din str. Grenoble, 120, pentru SRL "Avânte", la un preț derizoriu, de numai 45.166 MDL;

De facto pentru această tranzacție, s-a încasat nu mai puțin de 30.000Euro; Să țineți minte cine sunt consilierii, care au participat la această tranzacție hoțescă. 1. Primarul Vladimir Munteanu: PLDM; 2. Canișev Victor- PLDM; 3. Diacov Serghei-PLDM;4. Doros Artiom -PLDM; 5. Ursu Andrei-PLDM;6. Covali Artiom-PLDM; 7. Calin Rica-PLDM; 8. Curnic Serghei -PD; 9. Popusoi Serghei—PD; 10. Cocîrta Ruslan -PD; 11. Colesnic Nina - PCRM; 12. Croitoru Veaceslav-PCRM; 13. Patrasca Eduard-PCRM; și 14. Bordian Valerian din fracțiunea PL, care a fost exclus din fracțiune cu votul unanim al Biroului Permanent al Organizației Partidului Liberal din or. Codru, pentru acest act de corupție rușinos. Individul respectiv este colaborator al Ministerului de Interne, activează în Pază de Stat; Vreau să vă aduc aminte, că în an. 2010, în același mod ilegal au mai fost înstrăinați 0,04ha, diferența constă doar în aceea că, în 2010 doar parte din actualii consilieri și anume: Primarul Vladimir Munteanu: PLDM; 2. Canișev Victor-PLDM; 3. Curnic Serghei-PD; Popusoi Serghei-PD, 4. Colesnic Nina —PCRM care au fost consilieri în legislativul 2007-2011; Administrația Publică locală din or. Codru, s-a format pe baza intereselor proprii, primarul jefuia bugetul, dar spre sfîrșitul mandatului, consilierii și funcționarii primăriei, erau remunerați cu 1-2 loturi de pământ;

Tot cu suportul acestor indivizi, în mod ilegal se înstrăinează și loturi de pământ, sunt falsificate documente importante care au permis privatizarea terenurilor, cu preț de sute de mii de euro;

Solicite să cunoașteți ce prezintă Victor Canișev, președintele fracțiunii PLDM, care susține integral, precum și înaintează sub propria semnătură, proiecte de decizii dubioase de înstrăinare de terenuri cu luare de mită, care sunt implicați în înstrăinarea pămîntului din Parcul Public; Tot individul acesta a încercat să ne creeze obstacole cu un comportament indecent în desfășurarea controlului în grădiniță Nr.194, unde am depistat un șir de încălcări grave.

Consilierul Canișev este o „marionetă” principală al Primarului Vladimir Munteanu. Este regretabil faptul, că cetățenii din str. Costiujeni, 8/3 1- au ales pe acest individ în funcție de administrator al societății de locatari, probabil ei nu cunoșteau că acest individ are în biografie sa, șapte ani de detenție, tot pentru hoție a banilor publici, și continuă să-i înșele pe locatarii din blocul respectiv, unde soția, consilierului Canișev Victor, activează în funcție de contabil; Este important să mai cunoașteți și despre un sit manipulator, prin intermediul căruia Primarul Vladimir Munteanu spală creierii locatarilor din or. Codru, cu o mînă îl mîngîie pe cap locatarul cu altă fură banul public din bugetul local. Situl privat www.codruinlu aparține consilierului Diacov Serghei, care este bine plătit de Primar, acesta postează pe sit doar ceea ce îi convine și nicicum realitatea: hoția și corupția din Primăria or.Codru; Eu adresez întrebarea logică primarului V. Munteanu: de ce își lustruiește imaginea prin intermediul unui sit privat, care îi aparține lui Serghei Diacov, care face parte din același clan mafiot, manipulînd cu nerușinare opinia publică? ... Răspunsul e evident, fiindcă primarul V. Munteanu nu ar vrea ca locatarii să afle adevărul; ...Primarul se opune cu vehemență să prezinte devizurile de cheltuieli, care confirmă toate hojiile de bani publici".

În drept, Colegiul civil reține că, în temeiul art. 10 § 1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

În temeiul art. 10 § 2 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, executarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngerii sau sancțiuni prevăzute de lege, care

constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În temeiul art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

În temeiul art. 34 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

În temeiul art. 15 din Codul civil, drepturile personale nepatrimoniale și alte valori nemateriale sînt apărute în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod și de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor civile reiese din esența dreptului încălcat și din caracterul consecințelor acestei încălcări.

În temeiul art. 16 alin. (1) din Codul civil, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației sale profesionale.

În temeiul art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În temeiul art. 1422 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

În temeiul art. 1 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei.

În temeiul art. 2 din Legea privind libertatea de exprimare, defăimare reprezintă răspîndirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei;

Răspîndirea informației constituie proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptînd persoana lezată);

Informație reprezintă orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine;

Fapt constituie eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită;

Judecată de valoare – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit;

Judecată de valoare fără substrat factologic suficient – judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate.

În temeiul art. 3 alin. (1) și (2) din Legea privind libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atît conținutul, cît și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.

În temeiul art. 7 alin. (1) din Legea privind libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Raportând circumstanțele de fapt ale pricinii la normele de drept reținute supra, Colegiul civil constată că, la judecarea pricinii în fond, instanța de judecată a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, cu interpretarea și aplicarea corectă a normelor de drept material asupra circumstanțelor de fapt constatate, din care considerente ajunge la concluzia că hotărîrea Judecătorei Grigoriopol din 09 decembrie 2015 este legală și întemeiată, fiind pasibilă de menținut în temeiul art. 385 alin. (1) lit. a) CPC.

În acest context, efectuând în speță testul proporționalității în temeiul art. 10 § 2 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 32 și 34 din Constituția Republicii Moldova, privind exercitarea libertății de exprimare de către Roșca Andrei prin răspîndirea informației prin intermediul foilor volante în cadrul campaniei electorale inclusiv cu privire la Munteanu Vladimir în calitatea sa de primar al or. Codru, Colegiul civil constată că, deși comportă îndatoriri și responsabilități, aceasta nu poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngeri sau sancțiuni prevăzute de lege, avînd în vedere faptul că acestea nu constituie în speță măsuri necesare într-o societate democratică.

Ori, Colegiul civil reține că apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente precum că, informația răspîndită prezintă un pericol pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, care ar impune aplicarea unor restricții pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești și respectiv, restricționarea libertății de exprimare nu este proporțională în prezenta pricină.

În ceea ce privește argumentele apelantului privitor la faptul lezării onoarei, demnității și a reputației consilierilor și a primarului or.

Codru, Munteanu Vladimir, prin informația răspândită de către Roșca Andrei, Colegiul civil reține că, deși din conținutul acesteia poate fi identificată persoana primarului or. Codru, Munteanu Vladimir, în virtutea funcției publice deținute de către apelant, care participă activ la viața publică a Republicii Moldova, acestea constituie circumstanțe care impun acceptarea de către apelant a unor critici admisibile în limitele libertății de exprimare a persoanei într-o societate democratică.

Colegiul civil reține inclusiv jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în cauza *Arbeiter versus Austria*, hotărârea din 25 ianuarie 2007, 3138/04, în care Curtea a stabilit că, declarațiile reclamantului reprezintă propria lui opinie cu privire la problemă și dl. Köck și nicidecum afirmații factuale..., iar opinia critică a reclamantului poate fi justificată.

De asemenea, Curtea Europeană a considerat că, odată cu aparițiile televizate și interviurile acordate presei, dl. Köck a devenit o persoană publică în raport cu care critica acceptată este mai mare decât în cazul unei persoane necunoscute. De aceea, anumite exagerări ale reclamantului sunt acceptate. În concluzie, Curtea Europeană a considerat că sancționarea acestor declarații constituie o ingerință a statului în libertatea de exprimare a reclamantului, care nu a fost proporțională cu scopul vizat, autoritățile încălcând astfel articolul 10 din Convenție.

În același timp, Colegiul civil constată că sunt întemeiate concluziile primei instanțe, privitor la faptul că, din informația răspândită de către Roșca Andrei nu rezultă fapte care pot și trebuie să fie probate, intimatul utilizând doar judecăți de valoare, expuse de către autor în limitele bunului simț și al decenței, exprimându-și astfel opinia referitor la activitatea publică a apelantului, Munteanu Vladimir, și respectiv, cerința de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar invocarea probei veridicității în acest caz ar constitui o încălcare a libertății de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art.10 din Convenția Europeană (a se vedea paragraful 61 din Hotărârea CEDO din 21.12.2004, cauza *Busuioc împotriva Moldovei*, cauza *Jerusalem împotriva Austriei*, nr.26958/95).

Cu privire la argumentele apelantului privind motivarea hotărârii primei instanțe și respectiv, a concluziilor instanței de fond referitor la caracterul neîntemeiat al acțiunii civile, Colegiul civil reține că, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanțele naționale să examineze adecvat declarațiile, argumentele și probele, cu toate acestea, deși articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk v. the Netherlands*, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și *Burg v. France (dec.)*, nr. 34763/02, ECHR 2003-II). Întinderea obligației de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija v. Spain* și *Hiro Balani v. Spain*, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și respectiv, § 27; și *Helle v. Finland*, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII).

Astfel, instanța judecătorească poate considera că nu este necesar să răspundă la argumentele invocate de părți dacă acestea sunt clar irelevante, neîntemeiate, abuzive sau inadmisibile sau din alte motive care contravin în mod expres prevederilor legale sau practicii judiciare bine stabilite în materie (a se vedea hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în pricina *Fomin v. Moldova*, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

Astfel, luând în considerație circumstanțele de fapt constatate și normele de drept reținute supra, întru garantarea libertății de exprimare într-o societate democratică, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia că, prin acțiunile lui Roșca Andrei nu a fost încălcat dreptul lui Munteanu Vladimir la apărarea onoarei, demnității și a reputației profesionale și respectiv, apelul declarat de Munteanu Vladimir nu este întemeiat, urmând să fie respins cu menținerea hotărârii Judecătoriei Grigoriopol din 09 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) – 389 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, –

D e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Munteanu Vladimir.

Se menține hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 09 decembrie 2015, pronunțată în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Vladimir către Roșca Andrei cu privire la apărarea onoarei, demnității și compensarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul –

Nelea Budăi

Judecătorii:

Ion Muruianu

Valeri Efras